

HECE TAŞLARI

aylık şiir dergisi

102.on5ağustos2023

hece taşları

aylık şiir dergisi

yayın yönetmeni

tayyib atmaca

son okuma

metin özarслан

kapak fotoğrafı

fatih gür

muhabbet yeri

haydarbey mh.32077.sokak
armada/2 d blok nu: 6
onikişubat/kahramanmaraş

0535 391 92 50

www.hecetaslari.com

hecetaslaridergisi@gmail.com

9. yıl. 102. sayı 15 Ağustos 2023

issn 2149-4509. (e-dergi)

BU SAYIDA

- Cemal Kurnaz / Karabağda Şölen Var / 3
- Ertuğrul Çoban / Hurda / 4
- Erhan Çapraz / Sevba Abdulla / 5
- Kenan Yavuzarslan / Yok Ötesi / 6
- Şükrü Atay / Münzevî Hayat / 7
- Mustafa Işık / Dünyanın Öteki Kapısı / 8
- Metin Mert / Arya / 9
- İbrahim Berber / Ah u Figan / 10
- Hüseyin Kaya / Tayyib Atmaca ile
Şiir Yürüyüşü -4-/ 11
- Casim Babaoğlu / Olmassaydı / 15
- Kadir Karaman / Ya Rabbi! / 16
- Memik Kömekçi / Oyun Var / 17
- Kirman Rüstemli / Şehid Bulağı / 18
- Mehmeş Şirin Aydemir / Söyle Kadın / 19
- Esmira Güneş / Əbədi Yarım / 20
- Ahmet Sami Benli / Kul Hâli / 21
- Aybeniz Garagile Gafarlı /
Əllərindən Tutmaram / 22
- Ramazan Yıldız /
Şehitler Destanı Sarıkamış'a / 23
- Metin Özarслан / Dilemma / 24

● Cemal Kurnaz

Karabağ'da Şölen Var¹

Azerbaycan, yiğitlerin sağ olsun!
Karabağ'ım, kara bahtın ağ olsun!

Karabağ'da şölen var, dünya duysun
Bundan böyle dağ üstünde bağ olsun

Hâr-ı bülbüller² açsın gönüllerde
Dört yanımız bahçe olsun bağ olsun

Kızlarımın her biri hanım sultan
Yiğidimin her biri bir beğ olsun

Azerbaycan, düşmanların yoğ olsun!
Sevenlerin sayanların çoğ olsun!

Bayrağımız yeri göğü kaplasın
Yeryüzünde yepyeni bir çağ olsun

Türk elleri birbirine bağlansın
Ebediyen kopmayacak bağ olsun

24 Ocak 2021.

1-Karabağ Şikestesı, "Karabağ'da talan var" diye başlıyor. Ben onu "Şölen var" diye değiştirdim

2-Hâr-ı bülbül, sadece Şusa'da yetişen bir orkide imiş.

● Ertuğrul Çoban

Hurda

Dünüm bir damla sudur, yarınım kara toprak,
Saatimin tersine dönen bir parkurdayım.
Zamanı kâh yürüdüm kâh tükettim koşarak,
Âdem'i teğet geçtim, Nuh'tan beri turdayım.

Yolu nereye çıkar bu döngüye girenin?
Merkezkaç kuvvetine yenilmeyin, direnin.
Boşlukla çevrelenmiş bu fasit dairenin
Ne tam dışına çıktım ne de hepten burdayım.

Kurtarıp izanımı gerildiği çarımıhtan
Kaçıyorum beynimi didikleyen güruhtan.
Bedeni müteşekkil taşa dönmüş bir ruhtan,
İç içe, katman katman örülmüş bir surdayım.

Bazen bir kum denizi soğurur gözyaşımı,
Bazen kalemlle kelam yoğurur gözyaşımı,
Aşkla ezeli memba doğurur gözyaşımı,
Bazen asi bir sürgün, bazen de huzurdayım.

Onca esrar gizliyken Yusuf'un endamında,
Çözülecek sır mı var Firavun ehramında?
Değişen yok iblisin elmayı ikramında,
Davut'la Tur'a mihman, Muhammet'le Nur'dayım.

Vicdanlar takılırken nefis denen engele,
Bağlanmışız sevgiye hudut çizen pergele.
Gelir mi ki sükûnet, biter mi bu velvele?
Altı magma, üstü gök; bir derin çukurdayım.

Varlığından ırayan bu kemiğin, bu etin
Ne gömün hiçliğini ne de bir gün bekletin.
Kabil'den miras kalan devasa bir sıkletin
Altında can çekişen insan denen hurdayım.

● Erhan apraz

Sevba Abdulla

sevba denmiř sevdik seni Hakkıün
ol Nebi'nin ümmetisin abdulla
fettâh efendi'nin merkez hakkıün
řol üsküp'ün hürmetisin abdulla

bir mücahit nefer oldun üsküp'te
gayrı sirke zarar vermez üs küpte
makedonlar arnabutlar ürküp te
Hak davanın himmetisin abdulla

elhamdulillah ki çok umutlandık
huru eylemiřtik az samutlandık
lâyık olmak için hep mahmutlandık
güzel ahlâk sermetisin abdulla

fettâh efendimiz olsun řiarın
hakikatta ehl-i dilin miyarın
korkma sakın eksik olmaz ayarın
Ârafî'nin hikmetisin abdulla

● Kenan Yavuzarslan

Yok Ötesinde

Volkanlar akıyor baktığı yerden
Fukara kılıyor yok ötesinde
Çöle döndürüyor yaktığı yerden
Başka bir cehennem yok ötesinde

Korkudan gölgeme bürünüyorum
Geçtiği izbede sürünüyorum
Ateşin içinde görünüyorum
Gözleri kartalın çok ötesinde

Aynında bir tabur keskin kemankeş
İçimde büyüyor öldürdüğü keş
Müjgan ile dolu her iki tirkeş
Nazarı mızraktır, ok ötesinde

Kalbimin içinden inci sökmüşler
Kolumu kırk yerden kırıp bükmüşler
Kabrimin üstüne kurşun dökmüşler
Ne şiir ne şefkat, bak ötesinde

Sefa da ikramdır bize cefa da
Bin zehir içinde yüzen şifada
Şaire münhasır bu intifada
Ya lanet ya lütuf, hak ötesinde

● Şükrü Atay

Münzevî Hayat

Gündelik hayatın keşmekeşinde
Kargaşa içinde yalnızdır insan...
Herkes bir arayış, tatmin peşinde
Kaldırım taşından farksızdır insan...

Öyle bir zamanın içine düşmüş
Bir ada misali ıssızdır insan...
Bitmeyen ihtiras sadece düş'müş
İmkansız olsa da arsızdır insan...

Acımasız olan kurallar konmuş
Tutunma şansı yok dalsızdır insan...
Dünyanın tahtına krallar konmuş
Bir köle misali şanssızdır insan...

Kurgulanmış robot çalışıp durur
Yontma heykel gibi cansızdır insan...
Zorlaşan şartlara alışıp durur
Tüm kanı çekilmiş kansızdır insan...

Zaman geçip gider, hiç telaş etmez
Zamanı çalan bir hırsızdır insan...
Vâde dolar bir gün emeli bitmez
Yola çıktığında zırhsızdır insan...

Onu beklemekte münzevî hayat
Mezar taşlarından sessizdir insan...
Türkmenoğlu der ki; dese de heyhât!
Kim olsa orada adsızdır insan...

● Mustafa Işık

Dünyanın Öte Kapısı

ecel çaldı kapımı vakit gitme vaktidir
herkes yola revanken yanında ben kalaydım

kan gülleri takaydım leyla'nın gamzesine
hüznüne gül devşiren bir bahçıvan olaydım

olaydım, ah olaydım, çöle mecnûn olaydım
o yârin kakülüne seherden çiğ alaydım

kara kargalar için yarsaydım ya toprağı
ibrahim bıçağına gönlümden koç salaydım

boynumda siyah zülfün, göğsümde ebabiller
aşkın bittiğı kalpte cürmümle vurulaydım

sonunda unutsaydım hasretlik acısını
çileye, derde, hüzne goncaya açılardım

vurduğunda hançeri toplansaydı bulutlar
tufan vakti dağlara sen diye sığınardım

bin gizemli kaleme sırlı kelimeler salıp
yağmuru düşlerine inceden asılaydım

feleğın kör gözüne tutaydım aynaları
yusuf gömleğı diye kenan'a ben varaydım

yağmurdan damla ile öpeydım pak alnını
buluttan kuşlarımı göğüne uçuraydım

olaydım, yâr olaydım, bağı bağban olaydım
cennetten gözlerinden elmaya uzanaydım

sürç-i lisan edende affa mazhar olaydım
affetmeyeydin beni, kahrımdan boğulaydım.

● Metin Mert

Arya

Köpüklü sulardan yorgun ve yalnız
Bir gemi dönüyor güvertesi boş
Ne başında duman ne de eski hız
Köpüklü sulardan yıllarca sarhoş
Bir gemi dönüyor تنها, tayfasız

Yıllarca döndüğü o tuzlu sular
Gövdesinde göz göz büyüyen yara
O mavi rüyalar derin uykular
Yıldızlı geceler şimdi hatıra
İçtikçe içtiği bitmez arzular

Rotasında artık durgun bir liman
Bir deniz feneri dingin bir kıyı
Alarga geçtiği o kıyılardan
Rüzgârlar taşısın eski şarkıyı
Sularda sinsî hınç gözlerinde kan

● İbrahim Berber

Ah u Figan

Kaşları hilâldi kirpikleri ok
Mehtabı görmeden yıldız saymadan
Aşka hasret duyan Cerenler oldu
Bir lokma bir hırka yeter diyerek
Hakka teslim olan Erenler oldu

Ne yapsak bitmiyor dünya telaşı
Gönül bahçemizi dondurduk çöle
İçimiz kaynayan katran kazanı
Tebessüm aynaya bile yabancı
Kem gözlerden nazar değdi kâküle
Güz yaprağı gibi soldu her beniz
Her gün birimizi vuruyor acı
Öylesine meyus dağ ova deniz

Çağlar öncesinden şayet görseydi
Nuh nebi ağlardı ahvalimize
Baş tacı ettiği kibre kapılıp
Kaç kişi dinlerdi vazı nasihat
Kaç kişi kırardı İbrahim gibi
Tahtadan topraktan nice putları
Bir daha bir Osman Gazi gelir mi
Bir Fatih doğar mı kut alıp Rabdan
Bizleri kim çekti böyle batağa
Medet umuyoruz çölde seraptan
Bir sıcacık ele nasıl hasretiz
Bilmem ne demeli bu kanlı çağa
Sanlı mefahirden kalmamış bir iz

Merhamet duvarı çoktan yıkıldı
Bir türlü dinmiyor hanelerde yas
Her şey bir bir çıktı şirazesinden
Başımız üstünde alıcı kuşlar
Her nereye baksak keder sıkıntı
Obur çarsılarda yalan ve hiyle
Terazi kefeyle kanlı bıçaklı
Her gün dirhem dirhem tükeniyoruz
Üç günlük bir ömre arttıkça tamah
Terk etti nicedir bizi kalbimiz
Dünyaya gözünü ağlayıp açan
Bigunah gül yüzlü sabiden başka
Yıkayıp paklanan ne kaldı temiz...

● **Konuşturan:** Hüseyin Kaya

Peki, bu yolculuk şairin son nefesine kadar devam eder mi? Bu durulma sürecinin sonu var mı ve şairin söz söyleme ihtiyacı bitmez mi hiç?

İnsanın dünya serüveni devam ettiği müddetçe şiir var olacaktır. Çünkü şiir edebiyatın başrol oyuncusudur. Bir hikâyede, romanda tiyatrodaki sayfalarca yazılan bir konuyu, şair bir dizede, bir beyitte ya da bir dörtlükte anlatabilir.

Şiir bir sevgili gibidir, şairinin devamlı kendisiyle ilgilenilmesini ister. Bu ilgiyi görmezse suyu çekilen bir pınar gibi kurur.

Şiir, bir yere kadar şairinin edebiyatın başka dallarıyla ilgilenmesine müsaade eder. Bu ilginin dozunu şair iyi ayarlamazsa şiir bunu kendisine bir kuma gibi görür ve şairin duygu dünyasından çekilir.

Aşk bir bakışla başlar, ondan sonraki tüm bakışlar ilk bakışın tutuşturduğu ateşin devamıdır. Ne zaman bu ateş sönmeye başlarsa aşk biter. Aşkın bittiği yerde de söz yerini lafa bırakır. Şair söz mü söyleyerek geçip gidecek dünyadan yoksa hevâlarını lafa dökerek kalabalıklardan bir kalabalık gibi yaşayıp ayrılacak mı dünyadan. Buna şairin kendisi karar verecektir.

Şairin söz söyleme ihtiyacı elbette ölene kadar sürecektir. Nasıl ki bir ağaçtan, bir tarladan her yıl aynı verimi alamazsak elbette şairlerin de verimsiz dönemleri olacaktır. Şair, gönül olarak doğurganlık veya mübdilikten kesilince ununu eleyip kalburunu asar.

“Masabaşı şiiri” ya da “kalem şiiri” konusu bir dönem tartışılırdı ancak son yıllarda bu tartışmalar kayboldu. Şiirimiz artık “masabaşı”nda mı üretiliyor?

Şiirin yazılmadan önceki evreleri vardır. Bu daha ziyade bir dize veya bir kelimedir. Şair dizeyi ya da kelimeyi bir kıvılcım olarak düşünür, bu kıvılcımı da ateş haline getirmek için çabalar. Ateşi tutuşturmaya başladığı andan itibaren de yazmak istedikleri beyninden kalbine doğru bir yolculuğa çıkar ve yazmaya başlar.

Şair, bir duygu yoğunluğu yaşamadan bir çırpıda oturup şiir yazıyorsa bunun adına atmasyon deriz ancak. Gerek dergilerde yayınlanan şiirler olsun, gerekse yayımlanan şiir kitaplarının çoğu maalesef bu şiirlerden oluşuyor. Böyle olunca da şiir kriterlerine uymadığı gibi nesir olarak bile okuduğumuzda anlamlandıramayacağımız sözcük yığınları arasında şiir kırıntısı bulmaya çalışıyoruz.

“İlham” kelimesinden ne anlamalıyız, şiirde ilhamın etkisi nedir sizin için?

Mehmet Akif’in: “Sanatın yüzde onu ilham, yüzde doksanı gayrettir.” Sözünden hareketle şiirin yüzde onu ilhamdır diyebiliriz. Bu ilham olmadan da yazılan şiirin bir yanı eksik kalır. İlham aynı zamanda şiirin lokomotifidir. İlham olmadan şiirin arkasına katar dizilmez. Bir şair şiir yazmak için eline kâğıdı kalemi almaz. Yazmasına vesile olacak bir konunun, bir düşüncenin anahtarıdır ilham. Kapıya açmadan içeri giremediğiniz gibi içerde ne var ne yok onu bilemezsiniz. Ya da şöyle diyelim ilham baharda açan ilk çiçek gibidir. İlk çiçeğin açtığını gördüğünüzde peşinden başka çiçeklerin açacağını da hissedersiniz. İşte ilham, sizi şiirin yurduna davette hislerinizin harekete geçirmesine vesile olur.

Peki, şair ilhamı beklemeli mi yoksa onu arama mı, peşine mi düşmeli? Başka bir deyişle o çiçeğin açmasını beklemek midir ilham yoksa açan çiçeği aramak mı?

Evet, şair ilhamı beklemeli. Bir çiçekle bahar gelmez ama ilk açan çiçek de baharın habercisidir. Şair bir arı gibidir. Her sabah kovanından çıktığında gerekirse kilometrelerce uçarak gün boyunca –tabiri caizse- aynı aileden bütün çiçekleri gezerek polen ve nektar toplar. Topladığı nektarları peteğin bir gözüne polenlerini ise bir gözüne doldura doldura bu iki karışımdan bal adında bir şiir meydana getirir.

İşte şaire de ilham, baharda açan ilk çiçek gibi gelir. Bu çiçeğin açmaya başladığı yerleri hayal

eder ve hayallerinin coğrafyasında kanat vurmak için sabırsızlanır. Hayal yoksa şiir yoktur. Şiir varsa, özlem, hasret, ayrılık, vuslat vardır. Önemli olan şairin gönlüne konan ilham kuşu nereye uçarsa şairin onun peşinde gitmesidir. Şiirin kâğıda dökülmeden önceki hâli şiir söyleme, kâğıda dökülmesi ise yazmadır. Söylemek irticalen, yazmak ise irticalen söylenen kelimeleri yerli yerinde kullanarak sözün ayaklarını bağlamaktır.

Bana göre şair ilhamı beklemeli, başkalarına göre ise ilhamın yani ilk açan çiçeği aramalı. Ya da şöyle de söyleyebiliriz: İlham kendisi gelirse davetsiz misafir, haberli gelirse davetli misafir olur. Ben davetsiz gelen misafiri tercih ederim. Çünkü bu misafir “Tanrı misafiri” dir gelirken rızık getirir. Hem davetsiz misafir ne kadar kalacağını söylemez. Biz ona üç gün gözümüz gibi bakarız. Üç günden sonraki zamanı ise misafir tayin eder.

Şehir şiir ilişkisini de konuşalım, diyorum. Değişik şehirlerde buldunuz ve tabiatla da iç içe sayılabilecek bir hayatınız var şimdilerde. Şehrin ya da mekânın şiire etkisi olur mu?

Türk kültüründe şehir medeni, taşra bedevi değildir. Önemli olan bir şairin şehre nasıl baktığıdır. Şair gönül kuşunu şehrin nerelerine uçurursa oraları bilir, oralarda gördüklerinin filmini çeker, gönlünde tabeder sonra da okuruyla buluşturur.

Eskiden İstanbul dışına taşra denirdi. Şimdi İstanbul başta olmak üzere bütün büyük şehirler bizzat taşradır.

Aylarca hatta yıllarca gökyüzünü görmeden, yıldızları seyretmeden, toprağa dokunmadan yaşayıp giden insanlar var. Beden olarak bir kentte, (bazı insanlar şehre kent der, ama kelime köken manasıyla köy demektir. Moğolcadan geçmiştir ve Doğu Oğuzcasında bu manada işletilir. Azerbaycanda olduğu gibi...) ruh olarak kendinizi bir şehirde gezdirmeyi başarabilerseniz bu istisnai bir durumdur. Şair gerek bizzat görerek, ya da gözlerini kapatıp şehirleri, dağları gezmiyorsa arabesk bir hayat yaşıyor demektir. Mesela İstanbul’da yaşayan şairlerin yüzde kaç saatlerce Sultanahmed’i, Süleymaniye’yi Ayasofya’yı Topkapı Sarayı’nı ya da Üsküdar sahillerinden İstanbul’u seyredip gönlüne biriktirdiği duyguları şiir olarak dökebiliyor? Siz şehre nereden bakarsanız, şehir de şiirinize oradan girer. Önemli olan bakarken gözünüzün birisi dış gözünüz diğeri

iç gözünüzdür. Bu iki gözle aynı yere baktığınızda şehrin/insanın/gönlün şiirini yazarsınız, değilse yazdıklarınız karın gurultusunun yazıya geçmiş hâli olur.

Mekânın şiirde, en azından sizin şiirinizde, biçim arayışlarına tesiri var mı?

Benim şiirlerimde salt mekândan ziyade o mekânın içindekiler öne çıkar. Bu mekânın içindekilere de belki mekân arka fon oluşturuyor. Bunu yıllar önce İstanbul’da yazdığım bir şiirden bir bölümle daha iyi anlatırım herhalde.

*Parklarda yollarda canım çocuklar
Evine bir ekmek götürmek için
Çöpten boyunları çit çit kırılır
Beş yaşında Kadıköy’de sahilde
Darbuka morartır parmaklarını
İçini boğaza kuser İstanbul*

Şiirde biçim arayışına gitmedim, şiir nasıl geldiyse öyle yazdım. Ya da şöyle diyelim bir yere gitmek için yüzlerce yol varken devamlı aynı yoldan giderek farklı yerleri görmezden gelmek ya da o yolların varlığından habersiz yaşamak istemedim. Bundan dolayı kitaplarım incelendiğinde şiirlerim bir fabrikada üretilmiş tek tip araç gibi değil en azından (motor/üslup aynı) farklı model seçenekleriyle okurun edebi zevklerini çeşitlendirmeye çalıştım.

Şiir her yerde var diyorsunuz bu örnekle sanırım, şair de her yerde şair midir?

Her yörenin her bölgenin kendine has toprağı, bitki örtüsü vardır. Buna göre de her bölgenin ikliminden kaynaklanan çiçekler de birbirlerinden farklıdır. Siz iyi bal yemek istiyor ya da üretmek istiyorsanız endemik çiçeklerin çok olduğu, insan elinin ve ayağının az dokunduğu yerler seçmek zorundasınız. Mesela imkânınız varsa *Anzer Balı* yemek istersiniz. Bunu bulamazsanız başka yüksek kesimlerin karakovan balını da yiyebilirsiniz. Diyeceksiniz ki önemli olan bal olması değil mi? Evet önemli olan bal olması ama sizin de bir damak zevkiniz varsa gerçek bal ile şekerden glikozdan üretilmiş balı elbette fark etmek zorundasınız.

Günümüzde arının yüzünü görmeyen bal üretiyor ve çoğu da bu bunu bal niyetini tüketiyorsa

elbette her yerde bal olur ve bu balı üretenler de yapmış olduğu tanıtıcı reklamlarla bu balı hem de gözünüze sokarak kaşık kaşık yedirmesini de bilir. Bu benzetmeyi şiire ve şaire uyarladığımız zaman mesele daha iyi anlaşılacaktır.

Haklısınız ama bahsettiğiniz örnekte doğal olana, katkısız olana verilen değer de var. Az da olsa sağlığı için doğal olanın peşinde olan bir kitle var. Şiirde, sanatta ise bu kitle neredeyse yok. Hatta şiiri bildiğini bildiğimiz isimlerden dahi bahsettiğiniz şekilde üretilmiş şiirlerin reklamını, pazarlığını yapan bir kitle de çoğunlukta. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ya İslam inancımız ya da inandığımız başka değerler ölçüsüyle hareket etmek zorundayız. Bunun dışına çıkarsak hem Allah'ı hem kendinizi hem de başkalarını kandırmış oluruz. Mesela; batmak üzere olan bir gemide yüz kişi bulunsa ve doksan dokuzunun hakkında ölüm fermanı çıkarılmış olsa ve içlerin bir masum olsa "kurunun yanında yaşta yazar" atasözünden hareketle o bir kişiyi de gözden çıkararak gemiyi batırmaya çalışmayız.

Batının adına "demokrasi" dediği -bugün bile hâlâ içi doldurulamayan- kavram, aslında sayıların birbirlerine karşı üstünlüğünden başka bir şey değildir. Tarih boyunca sayıları az olan inanmış insanlar eninde sonunda sayıları çok olanlara galip gelmişlerdir. Hem hayatı iki devre olarak düşünürsek -ki ben öyle düşünüyorum- Allah'ın adaletine ve zulmün hesabının sorulacağına inanıyorum. Hatta Hasan Hüseyin Korkmazgil'in bir şiirinde "Kısa çöp uzun çöpten hakkımı alır elbette" dizesinin de bu düşüncelerle söylendiğini söylediği düşüncesindeyim.

Aslında sen biraz da şöyle demek istiyorsun: 'Artık altına güç yetmez olduğundan herkes imitasyon altın alıp takıyor. Önemli olan salonda takılması, gelinin ve damadın şanınin yüceltilmesi' diyorsun da asıl maksadının bu olmadığını biliyorum.

Atalarımız şu sözüne de yabana atmadan diyelim: "Asil azmaz, bal kokmaz; kokarsa yağ kokar, onunda aslı ayrandır"

İşte D/okunan şiir de böyledir. İşte bu şiir, yara sahibinin yarasına göre yararlılık gösterir.

Söylediklerinizden biraz da şu anlam çıkarılır ama siz elbette bunu kastetmiyorsunuz. 'Şehir gâ-

vurlarla dolmuş sen hâlâ salyangoz satmamakta direniyorsun'

Yahu Hüseyin, adını kalbinde bir gül gibi kokladığın adına söyler misin? On binlerce ordusu ile zulmün bayrağını dalgalandıran Yezit'in mezarını yüzyıllar sonra Timurlenk darmadağın edip askerleriyle toprağını sulamadı mı?

Kitaplığınıza bile çok değerli bulmadığınız kitaplar raflarda yerini alamıyor bir köşede soba yakmak ya da piknikte değerlendirilmek üzere ayrılan kitaplar yer almıyor mu? O zaman şöyle diyelim geleceğin edebiyat raflarında yerini alacak şairlerin kitapları elden ele dolaşarak zamanı geldiğinde edebiyat raflarında yerini alacaktır.

Kahraman olmak için savaşanlar çoktan toprak olup gittiler ama inancı uğruna savaşan âşıklar hiçbir zaman ölmez, kıyamete kadar aramızda dolaşacaklardır.

Kahraman olmak için yazarlardan tamamen yolunuzu, meşrebimizi ayırabilir miyiz? Aynı meydan içreyiz. Tavrımız ne olmalı yahut sizin tavrınız bu kitleye karşı nasıl? En azından gençlere de bir yöntem vermiş olalım.

Kahraman olmak için yazarların tamamı edebiyat çöplüğünde ya fosilleştiler ya da fosil olacakları günü bekliyorlar. Edebiyatla uğraşmak uzun bir sefere çıkmak demektir. Bu sefer sonunda zafer olur olmaz o yazarın işi değildir.

Bir yazar şöyle bir şey söylüyordu; "İnsan kendini yazar." Biz bunu şöyle açabiliriz: İnsan yasal bir hayat yaşıyorsa yaşadığı hayat bir şekilde yazdıklarına siner. Eğri odundan doğru oklava çıkmaz. Hangi edebi ve dünyevi gıdalardan besleniyorsak yazdıklarımız ve yaşadıklarımızla bir şekilde bunu dışa vurmak zorundayız. Dışa vurmak derken bunu okurun gözüne çakmamak gerekir. Okur yazdıklarımızın kendinde bir karşılığını bulur, gönül mihengine de vurduğunda daramız, safimiz ortaya çıkar.

Günümüz gençleri maalesef, 'bir dirhem bal için beş çeki odun çiğnemeyi' seviyor. Hâlbuki gerek büyükleri gerekse öğretmenleri tarafından hazırlanacak bir okuma programı belirleyip ona göre okumalar yaptıklarında bala direk ulaşacaklardır. Bir genç nasıl ki derslerinde başarılı olmak, eksikliklerini gidermek için özel dersler alıyorlarsa hangi kitapları okumaları gerektiği hususunda da özel

dersler almak zorundadır. Çünkü okuduğumuz kitaplar gelecekte bir şekilde hayatımıza yön vermeye vesile olacaktır. Eni boyu, çapı belli olmayan şairleri yazarları okudukça seviyeleri düşecek, kendilerine geldiklerinde ise çiğnedikleri odunlardan, beyinlerinde hasarlar oluştuğunun farkına varacaklardır.

Her delikanlı günümüz şartlarında kendi bedeni ve zevkleri için nasıl seçim yapıyorlarsa okuyacağı kitapları da öyle seçmek zorunda olduğunu unutmamalıdır.

Şiire düşmeseydi yolunuz, dünyanızda şiir olmasaydı, hayat nasıl olurdu?

Şiir, doğu toplumlarının kendini söz ile en güzel şekilde ifade biçimi olmuştur. Tarihten günümüze kurulan Türk devletlerinde ise şiir; ağıt, türkü, meydana çağırma, ululama, yerme, deyişme, atışma, tarifleme gibi sözü dolaylı, herkesin kendine göre bir hisse çıkaracağı şekilde söyleme sanatı olmuştur.

Şiir, uzakları yakına, yakını uzaklara götüren duygu bulutlarıdır. Nerede kim tarafından yazılırsa yazılsın o bulut yüreğinin üstünü düşüyorsa kendi bulutlarını harekete geçirir, ruhu yağmur kollar, kirpiklerinden bulutlar sağılmaya başlar.

Bizler sözlü bir medeniyetin çocuklarıyız. Gönlümüzü söze yaslamadan konuşursak, sözün tadı tuzu eksik kalır.

Söze başlarken çok zaman bir şairin bir dörtlüğü ile başlarız. Şiir bir bakıma söyleyecek sözlerimizin kaynakçasıdır.

Hayatımızda bir Yunus Emre, Mevlâna, Fuzuli, Karacaoğlan... olmasaydı duygu ve düşünce dünyamız nasıl olurdu tahayyül etmek bile istemiyorum. Özellikle bütün dünyayı etkileyen Yunus Emre ve Mevlânasız bir dünyada yaşamaz zorunda kalan insanların yürekleri kıraç tarladan farksız olurdu.

Şiirin olmadığı yerde duygu, duygunun olmadığı yerde insan, insanın olmadığı yerde de ancak robinsonluk yapılır.

Şiir size ne verdi ne öğretti ne kazandırdı, bunca sene yazdınız okudunuz?

Şiir bana beni verdi, gönlümün topraklarına ne ekip ne biçeceğimi öğretti. Şiir aynı zamanda dost

ve düşman kazanma sanatını da öğretti. Burada dost kazanmayı anladık da düşman kazanma nasıl oluyor? diye aklınıza bir soru gelmeden düşmanı nasıl kazandığımı da söylemem gerek diye düşünüyorum.

Hayatım boyunca “nabza göre şerbet verme”yi beceremedim. Doğruyu doğru zamanda söylemeye çalıştım ama çok zaman doğru anlaşılmadım. Mesela bir gün bir toplantıda şiir üzerine konuşmalar yapılırken söz bana geldiğinde günümüzde adına “modern şiir” denilen ama okunduğunda hiçbir şey anlaşılmayan ya da insana dokunmayan şiirlerin gerek dergilerde gerekse sosyal medyada daha çok rağbet gördüğünü söylerlerken bu tür şiirlerin “bonzai” gibi uyuşturucu olduğunu söylediğimden dolayı “Tayyib Atmaca serbest şiire bonzai diyor” dediler. Bunu gibi çeşitli toplantılarda bunun gibi benzer örnekler verdim. Hatta bu benzer örneklerle yakın irticalen söylediğim şiirler de oldu. Maalesef irticalen söylediğim sözler de “şiir” olarak kabul gördü.

Gördüğüm her insana “kaşının altında gözün var” dedim. Artık aklım başıma geldi ya da “At’a ot, it’e et vermeyi öğrendim.

Kendimi hâlâ şair olarak görmüyorum. Sadece şiir yazmaya ceht ediyorum. Yani bu iş için seferdeyim. Yazmış olduklarımın bizden sonraki nesillerde bir karşılığı olursa onlar bize “şair” diyecekler. Demeseler bile yazdıklarımız edebiyat binasının dolgu malzemeleri bile olsa bir işe yarayacağını düşünüyorum.

Biz bizden öncekilerin yazdığı duygulardan aldığımız mayalarla kendi yazdıklarımızı mayalamaya çalışıyoruz. Bu bahsi şöyle kapatalım:

Benim işim yürümek kavuşmak yar ötesi.

● Casim Babaoğlu

Olmassaydı

İnsan melekten afzal isyanı olmassaydı
Yetişir kabe kavsini nuksani olmassaydı

Allah takvimin yapmış insanın o sırtında
Alırdı yüksek makam şeytanı olmassaydı

Gönlün verse mürşide her çigini pişirir
Ummanlara dalırdı yalanı olmassaydı

Hizmeti hakk'a olsa alınırdı itibar
İlmi lezun bulurdu figanı olmassaydı

Canın bir cana verse muradları verilir
Muradına yeterdi gümanı olmassaydı

İsterse hakk'a yetmek kibirliğini atsın
Yetişirdi sohbe dolanı olmassaydı

Dili cana bağlıyıp sözleri şeker gibi
Kün fe yekün olurdu telanı olmassaydı

Babaoğlu kendini öldürmektir ölmemiş
Dergâha ulaşırdı dünyanı olmassaydı

Ya Rabbi!

İsyân ile dolduk, taştık;
Hak yoldan ahmakça şaşık;
Haddi fazlasıyla aştık,
Bize merhamet Yâ Rabbi!

Kur'an'ı duvara astık,
Ezanın sesini kıstık,
Fitneyi sineye bastık
Bize merhamet Yâ Rabbi!

Faiz, zina, haram gırla,
Yasaklar en münbit tarla,
Yok gibiyiz onca varla,
Bize merhamet Yâ Rabbi!

İsyankâruz, günahkâruz
Cahil, ahmak, gafil, darız
Affet bizi, yalvarırız
Bize merhamet Yâ Rabbi!

Kendimizi güçlü sandık,
Sıkışınca seni andık,
Depremde çaresiz kaldık,
Bize merhamet Yâ Rabbi!

Bu ne zorlu bir imtihan,
Pestil oldu binlerce can,
Dua, dileğimiz, aman,
Bize merhamet Yâ Rabbi!

Affetmek yüce şanıdır,
Hoşgör, lütfü ihsanıdır,
Âlem senin mekânındır,
Bize merhamet Yâ Rabbi!

Çok zor bu hâle dayanmak,
Her ân acıyla boyanmak,
Uyandır, rahmet uyanmak,
Bize merhamet Yâ Rabbi,

Üst üste yığılan evler,
Yok oldu kibirli devler,
Canları sardı alevler,
Bize merhamet Yâ Rabbi!

Zelzele, kış kar her taraf,
İmkânsız bunu bertaraf,
Suçluyuz, hak ettik, itiraf:
Bize merhamet Yâ Rabbi!

Asgari kulun, azami,
Yalvarıyor, sensin hâmi,
Bayrama çevir matemî,
Bize merhamet Yâ Rabbi!

● Memik Kömekçi

Oyun Var

Sizin köyün dağlarını dolandım,
Türlü türlü görmediğim koyun var.
Toy düğüne çağırdılar zorlandım,
Çeşit çeşit bilmediğim oyun var.

Ateş yakmış göğe varmış dumanı,
Odun çatmış bozartıyor çimeni,
Yoldan çıkmış ısmarlama imamı,
Nice nice kermelenmiş boyun var.

Kimi oynak, kimi toynak boynuzlu,
Kimi yaşlı, kimisi genç otuzlu,
Kimi mızrak kimi eli topuzlu,
Türlü türlü at üstünde soyun var.

Elde kasnak, tef çaldıkça döndüren,
Çıldır köçek yürekleri yandıran,
Fistan giyip el âlemi kandıran,
Hışva gibi tım tıraklı toyun var.

Yaz baharı kış ayında gözleten,
Bağır açıp yürekleri közleten,
Dolunayda âşıkları özleten,
Yüzü benli gökyüzünde ayın var.

Hukuk bilmez, hak aramaz yelini,
Hoyrat akar, söz dinlemez selini,
Sıka sıka incelten o belini,
Köyde ağa, paşa gibi dayın var.

Ayaz vurur yaralarsa solunu,
Sancı girer çeviremen kolunu,
Açmak için Köşkeroğlu yolunu,
Eğer tutmaz, sırtı kaygan tayın var.

● Kirman Rustemli

Şəhid Bulağı

*Azərbaycan millili ordusunun mayoru
Rasim Əbdül oğlu Məmmədovun əziz xatirəsinə*

Sən oldun vətənə əbədi yoldaş,
Nədən qurumadı gözündəki yaş?
Səndən su içəcək nə qədər yurddaş,
Sən çağla, ax, püskür, dilində ağı,
Ay şəhid bulağı, şəhid bulağı.

Yolçular su içib rəhmətin deyər,
Qarşında diz çökər, qamətin əyər,
Səni xatırlayan ürək göynəyər,
Asmısan sinəndən o al bayrağı,
Ay şəhid bulağı, şəhid bulağı.

Yaraşdı soyuna əzəmət, vüqar,
Varmış taleyində bir əhdi ilqar,
Anan namaz üstə verdi bir qərar,
Göz yaşın axıtdı, əritdi dağı,
Ay şəhid bulağı, şəhid bulağı.

Bu, Lələtəpəndi, azad etmisən,
Bir canda döyünən ana cismisən,
Zəfərinlə neçə neçə qəlbə girmisən,
Ax, sulansın suyunla vətənin bağı,
Ay şəhid bulağı, şəhid bulağı.

Atan qucaqladı tabutu cılğın,
Anan tabut üstə saldımı qırğın?
Bir anlıq itirdi huşunu, ağlın,
Nifrəti məhv etdi nə qədər yağı,
Ay şəhid bulağı, şəhid bulağı.

Sən oldun bu gündən zamana yoldaş,
Yolçu ətrafında quracaq bardaş,
Səni unutmarıq, ay şəhid qardaş,
Gül, çiçək açacaq çeşmə qırağı,
Ay şəhid bulağı, şəhid bulağı.

● Mehmet Şirin Aydemir

Söyle Kadın

Görmedim sen kadar güzel
Söyle kadın nedir adın?
Çalap yapmış seni özel
Söyle kadın nedir adın?

Mağlup ettin beni sevin
Didelerin ile övün
Uyruğun ne nerde evin
Söyle kadın nedir adın?

Hâlden hâle evirirsin
Parmağında çevirirsin
Lobut gibi devirirsin
Söyle kadın nedir adın?

Bu hane-i kalbim kavdır
Her daima sana tavdır
Ele avcı sana avdır
Söyle kadın nedir adın?

Yeter artık bunca cevrin
Bana karşı olan tavrın
Geçer elbet lale devrin
Söyle kadın nedir adın?

Belkıs gibi tahtın mı var
Kardan beyaz bahtın mı var
Dememeye ahtın mı var
Söyle kadın nedir adın?

● Esmira Günəş

Əbədi Yarım

Nə yaxşı tanıdım, sevdim səni mən,
Mənasız ömrümün mənası oldun.
Boş qalan qəlbimə sevgini salıb,
Köçüb ürəyimin içinə doldun.

Səninlə birlikdə tutdum həyatdan,
Enişli-yoxuşlu yolları keçdik.
Seçim çox olsa da hey önümüzdə,
Hər zaman şərəfli bir ömür seçdik.

Sən mənim gecəmə açılan sabah,
Ən gözəl duamın cavabısan yar.
Bəlkə də kasıbıq amma yanında,
Gizlicə çin olur hər an arzular.

Ad günün mübarək, ömür yoldaşım
Yaxşı ki, varımsan, yaxşı ki, varsan.
Ölüncə əlini buraxmaram ki...
Sən mənim qəlbimə əbədi yarsan.

● Ahmet Sami Benli

Kul Hâli

Seyrani'ye

Gül sararıp solduğunda
Bülbül pervaz vurmaz imiş
Dostu iyi olduğunda
Yol insanı yormaz imiş

Kibrin kalesini yıkan
Şefkat çirasını yakan
Gönül nazarıyla bakan
Kulda kusur görmez imiş

Hep şahlanmaz zulmün atı
Kesilir bir gün tâkatı
Zalimlerin saltanatı
İlelebet sürmez imiş

Gurbet yolu gözleyenin
Gece gündüz özleyenin
Yürek yurdu sızlayanın
Âhüzârı durmaz imiş

Aşk ehlinin derdi derin
Ne merhem ne ilaç verin
Tabip aşka düşenlerin
Yarasını sarmaz imiş

Kanma seher yellerine
Götürür yad ellerine
Şu feleğin hâllerine
Akıl fikir ermez imiş

● Aybeniz Garagile Qafarlı

Əllərindən Tutmaram

Bağladım ürəyimdə,
Sənə gələn yolları.
Qırram sənə açılan,
Bu uzanan qolları.

Yenicə puçurlayan,
Sevgimizə daş atdın.
Nifrəti bağrına bas,
Bəlkə məni yaşatdın.

Bir daha adın gəlməz,
Mənim bu lal dilimə.
Axı sənin yolunda,
Mən gedərdim ölümə.

Əllərindən tutmaram,
Son nəfəsdə, son anda.
Əgər güvən yoxdusa,
Baxma içilən anda...

Daha sevgi bağında,
Bülbül ötüşən deyil.
Ürəyimi çox qırdın,
Vallah bitişən deyil.

Daha ayrı dünyanın,
Yolçusuyuq ikimiz.
Deyək mübarək olsun,
Sənli, mənli itkimiz.

Şehitler Destanı Sarıkamış'a

Her sene olunca aylar aralık,
Sarıkamış tüter gözümde anlık,
Her yeri kaplamış beyaz karanlık,
Kâh denir facia, kâh kahramanlık.

Hayaller peşinde bir Paşa Enver,
Yollarda doksan bin korkusuz nefer,
Yemen'den başladı amansız sefer,
Sarıkamış destan, şehitlik zafer...

Her yeri kaplamış sis, boran, duman,
Sarıkamış yolu koca bir umman,
Sarmış dört bir yanı kar beyaz düşman,
Şahit Sarıkamış, Kars ve Kağızman...

Amansız esiyor tipi fırtına,
Yemen çarığı var bak ayağına,
Şehadet yüklenmiş yorgun sırtına,
Korkmadan yürüyor ölüm dağına.

Nasıl tipidir bu nefesi kesti,
Sarıkamış dağı kardan kafesti,
Bir ucu Yemen'den rediften sestti,
Şehadet rüzgârı her yandan esti.

Geçit vermez dağlar amansız zordu,
Üşüştü üstüne kuşu ve kurdu,
Beyaza büründü kahraman ordu,
Canından geçerek korudu yurdu.

Sarıkamış dağı çetin ve dardı,
Dağların ardında Rusya ve çardı,
Mehmet'in düşmanı karakış kardı,
Yolların sonunda şehadet vardı.

Bekliyor pusuda kışın çetini,
Siper etti Mehmet kan ve etini,
Canıyla ödedin sen diyetini,
Destanlar yazamaz şehadetini.

Soğuğa karşılık donar ilikler,
Bin yılda görülür böylesi ilkler,
Tarihe yazılmış cesur kimlikler,
Şehadet şerbeti içen birlikler.

Zaferler beraber ölüm beraber,
Kaderin cilvesi kardan çember,
Dağların adıydı Allahuekber,
Cennet kokusu mu misk ile amber...

● Metin Özarlan

Dilemma

Gittim,
Kendimi bildiğim yollara vurup
Olmadık yerlerde anlarda durup
Kaldım...

Kaldım,
Salmadım bir yere ne kök ne budak
Dere, tepe, dağ, ova; yalın ayak
Gittim...

Gittim,
Geçip nice deniz nice ummandan
Koparak mekândan ve hem zamandan
Kaldım...

Kaldım,
Gittiğimi zannederek giderayak
Düştüğüm her yolda kaladurarak
Gittim...

Gittim,
Dudağımda sızlayan tebessümle
Kırık kalbime atılan düğümle
Kaldım...

Kaldım,
Fark etmedi varlığımı kimse hiç
Duyulmadı derinden çektimse iç
Gittim...